

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.424/2024/8.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Kaszai Csaba Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kaszai Csaba ügyvéd)

ügyvéd címe

Az alperes:

Magyar Állam

Az alperesképviselője:

Igazságügyi Minisztérium Jogi Szolgáltatási Főosztály (ügyintéző: dr. Horváth Miklós kamarai jogtanácsos)

1051 Budapest, Nádor utca 22.

A per tárgya: kártalanítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 23.P.21.252/2022/43.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes és alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és az alperes fizetési kötelezettségét 26.489.400 (huszonhatmillió-négyszáznolcvankilencezer-négyszáz) forintra és annak elsőfokú ítéletben megállapított kamataira leszállítja. Az alperes perköltségfizetési kötelezettségét részben és akként változtatja meg, hogy az alperes 190.882 (százkilencvenezer-nyolcsáznolcvankettő) forint helyett 160.310 (százhatvanezer-háromszáztíz) forint + áfa ügyvédi munkadíjból és 67.433 (hatvanhétezer-négyszázharminchárom) forint szakértői díjból álló elsőfokú perköltséget köteles a felperesnek megfizetni. A kereseti illeték megfizetéséről hozott rendelkezést részben és akként változtatja meg, hogy a felperes 675.000 (hatszázhetvenötezer) forint illetéket köteles megfizetni az elsőfokú ítéletben meghatározott módon, míg 825.000 (nyolcszázhuszonötezer) forint illetéket az állam visel. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül fizessen meg az államnak 1.216.486 (egymillió-kétszáztizenhatezer-négyszáznolcvanhat) forint fellebbezési illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára, míg a további fellebbezési illetéket az állam, a másodfokú eljárásban felmerült egyéb költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 45.000.000 forint sérelemdíj, 22.409.701 forint vagyoni kára, valamint ezen összegek után 2021. augusztus 3. napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamat megfizetésére. Keresetét a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 849., 853., 854. § (1)-(3) bekezdéseire, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseire, a felmentésére tekintettel alaptalan fogvatartás miatt öt megillető kártalanítási igényre alapította.

[2] A felperes keresetében előadta, hogy a perbeli büntetőeljárás megindulását megelőzően rendezett családi és anyagi körülmények között élt, közmegbecsülésnek örvendett a szűkebb és tágabb környezetében. Rendvédelmi dolgozó volt, példás szakmai előmenetellel. A letartóztatását követően a felperes házastársa egyedül maradt a közös két kisfiúkkal, támasz nélkül, kétségek között. A felperes egyik gyermeke két éves volt akkor, a másik csak két hónapos. A felperesnek ekkor még deviza alapú hitele is volt, GYES-ből és családi pótlékból éltek úgy, hogy közben csomagot küldött neki a felesége. Szülői segítség nem nagyon volt, szomszédok és ismerősök segítettek bevásárolni esetenként, és kölcsönrel is többen segítettek őket. A felperes és felesége élte meg legnehezebben ezt az időszakot, ami komoly lelki nyomás alá helyezte a felperest, nem tudott segíteni a családjának. A négy hónap előzetes letartóztatásban töltött idő után a felperes házi őrizetbe került, ám ekkor sem sokkal javult az anyagi helyzetük, de legalább a családjával lehetett. Az enyhébb kényszerintézkedés folytán a felperesnek a családjával és az ismerősökkel kezdett helyre állni a korábbi bizalmas viszonya. A 2015. július 9-i ítéletet követően ismét előzetes letartóztatásba került. A családja ekkor újra magára maradt, a nagyobb fia már iskolába járt, ahol folyamatosan zaklatták a társai és azzal fenyegették, hogy a felperes öngyilkos lett a börtönben. A felperes anyagi helyzete ismét rendkívül elnehezült. Közel egy éves előzetes letartóztatását a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben töltötte, a családja akkoriban csak párszor tudta meglátogatni.

[3] A felperest rendkívül megviselte a fogvatartás, a stigmatizáló vád, az ellene folyamatban volt büntetőeljárás, valamint a tudat, hogy a családjának nélkülöznie kell, segíteni nem tud nekik, nem tudott kapcsolatot tartani a gyermekeivel és a feleségével. Nem tudta feldolgozni pszichésen a vele történeteket, ami kihatott a feleségével való kapcsolatára is. A fogvatartása alatt és azóta is rémálmai vannak. Rendőri mivoltából adódóan a felperes a büntetés-végrehajtási intézetben folyamatos zaklatásnak volt kitéve, mind a fogvatartottak, mind a börtönőrök részéről.

[4] Házi őstermelői bevétel kiesésre hivatkozva, két évre, összesen 4.500.000 forintos követelést érvényesített. Munkaviszonyból származó jövedelemkieséseként 11.292.402 forintot igényelt, ezen kívül 250.000 forintot élelmiszerköltség, 100.000 forintot tisztasági csomag beszerzése, 250.000 forintot utazási költség és 200.000 forintot telefonálási költség címén. Ezek az igények a fogvatartás ideje alatt a neki küldött élelmiszer, ruházati és tisztasági csomagokra, utazásra, telefonálásra fordított kiadás címén merültek fel.

[5] Az alperes ellenkérelmében elismerte, hogy a kártalanítás Be. 845. § (2) bekezdés a) pontja szerinti ténybeli alapja fennállt. Mérsékeltebb összegű nem vagyoni kártérítés megállapítását kérte. Az alperes többlétszerelemként értékelhetőnek tartotta, hogy a felperes rendőrként volt fogvatartva. Elfogadhatónak tartotta azt is, hogy őt volt rendőrként való letartóztatása nem mint átlagos munkavállalót érintette, hanem a szakmai megbecsülése, előmenetele is elnehezült ezáltal, társadalmi megítélése is fokozottan csorbult. Hivatkozott arra is, hogy értékelni kell a háziőrizet és az előzetes letartóztatás hatása közötti különbségeket, figyelemmel a Be. 92. § (3) bekezdés a) pontjára. Felvethető, hogy a háziőrizetért megállapítható marasztalás összege is csak 1/5-e legyen az előzetes letartóztatásért járó. Az ítélezési gyakorlat ehhez képest körülbelül az előzetes letartóztatásért járó kártalanításnak körülbelül a felét, harmadát állapítja meg. Az eljárás elhúzódása a kártalanítási perben nem releváns, mert a kártalanítási perben az alperes terhére

csak a szabadságelvonás tartamát lehet értékelni, a büntetőeljárását nem (BDT2011. 2536). Kérte a vagyoni kárigények elutasítását.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 31.337.435 forint tőkét és ennek 2021. augusztus 3. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatát és 190.882 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az állam javára 802.500 forint eljárási illetéket, 697.500 forint eljárási illetékről pedig megállapította, hogy azt az állam viseli.

[7] Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az ügy elbírálására a Be. és a Ptk. rendelkezéseit kellett alkalmazni. A kártalanításra való jogosultsághoz szabott feltételeket (Be. 844. §, 845. § (2) bekezdés a) pont) a felperes teljesítette. Kiemelte, hogy a felperest megillető kártalanítás és sérelemdíj az új Be. 844. § második mondatára tekintettel kizárólag a szabadság korlátozásának, illetve elvonásának a ténye és tartama miatti hátrányok orvosolására szolgál, így a büntetőeljárás tényéből adódó vagyoni és nem vagyoni hátrányok miatt az alperes nem volt marasztalható. Rögzítette, ha olyan nem vagyoni sérelmet vagy kárt bizonyítanak, aminek a szabadság korlátozása és a büntetőeljárás egyaránt oka volt, akkor meg kellett határozni, hogy melyik ok mekkora részben játszott ebben szerepet, és az alperest abban az arányban kellett kötelezni, amilyen arányban az adott kárnak vagy nem vagyoni hátránynak a szabadság korlátozása, elvonása volt az oka.

[8] A sérelemdíjjal összefüggően rögzítette, hogy a felperes egyrészt köztudomású tényekre hivatkozott. Ebben a tekintetben figyelembe vette a BDT2015. 3282 számú eseti döntést is, mely szerint a büntetés-végrehajtási intézetben való elhelyezésből adódó pszichés megterhelést is jelentő fizikai kényelmetlenségek, a börtönviszonyokra jellemző kényszerű összefártság és atrocitások, a családtól elszakítás, a hozzátartozókkal való kapcsolattartás korlátozottsága, a munkahelyen és a lakóköznyezetben a letartóztatás hírének elterjedése és ezzel összefüggésben a társadalmi értékképlet kedvezőtlenebbé válása, valamint a szabadulást követő életvitelben, munkavégzésben elszenvedett sérelmek hátrányt jelentenek a nem vagyoni kártalanítás összegének meghatározása szempontjából. Ezek köztudomású tényként értékelhetők.

[9] Rögzítette, hogy az alperes lényegében nem vitatta a felperesnek azokat a tényállításait, amik a fogvatartás részleteiről, az ezzel kapcsolatos nehézségekről, sérelmekről szóltak. Kifejtette, hogy a fogvatartásra visszavezethető nem vagyoni hátrány súlyosságának meghatározása során fontos szempont, hogy miként jellemezhető az érintett kényszerintézkedés elrendelését megelőző életvitele. Abból, hogy a felperes büntetlen előéletű volt, illetve nem forgott olyan körökben, ahol büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak vannak, azt a következtetést vonta le, hogy a büntetés-végrehajtási intézet közege, az ahhoz való alkalmazkodás jóval nagyobb megpróbáltatást és nehézséget eredményezett nála más olyan személyekkel összehasonlítva, akik a büntetés-végrehajtási intézetbe töltött időn kívül is ahhoz hasonló személyekkel barátkoznak és tartanak kapcsolatot, mint akikkel együtt a büntetés-végrehajtási intézetben büntetésüket töltik. Az, hogy rendőr volt, még ehhez képest is többsérelmet eredményezett számára. Idézte ennek alátámasztására a 9.Pf.20.740/2022/11/I. számú határozat indokolását. Utalt arra, hogy nem lehet értékelni a vád tárgyává tett bűncselekmény súlyát és megítélését. Nem fogadta el a

felperes becsület és jóhírnév sérelmére hivatkozását sem. E jogszabályhely törvényi tényállási elemei nem valósultak meg.

[10] Figyelembe vette, hogy az előzetes letartóztatás a felperes családjára, különösen a feleségére és gyermekeire miként hatott, ezeket a tényelőadásokat az alperes nem vitatta. A 9.Pf.20.740/2022/11/I. számú ítélet indokolását szem előtt tartva rögzítette, hogy a sérelemdíj körében nemcsak a jogsértésnek az érintettre, hanem a rá és környezetére gyakorolt hatását is figyelembe kell venni a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján. Ennek oka az, hogyha egy vele kapcsolatos esemény a közvetlen családtagjaira negatívan hat, akkor a családtagok fájdalma értelemszerűen visszahat magára a felperesre is. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a családdal és a gyermekekkel összefüggésben előadott sérelmeket is elfogadta, és azoknak jelentőséget tulajdonított.

[11] Rögzítette, hogy a sérelemdíj büntetőfunkciójának is jelentőséget kell tulajdonítani. Továbbá annak is, hogy a sérelem időszaka és a perbeli büntetőeljárásban született felmentő büntetőbírói határozat jogerőre emelkedése közti időben jelentős ár- és értékviszonyváltozás következett be, ezért a felmentéskori ár- és értékviszonyok alapulvételével határozta meg a sérelemdíj összegét. Ebben a tekintetben is hivatkozott a már idézett 9.Pf.20.740/2022/11/I. számú ítélet indokolására, mely szerint a Be. 853. § (2) bekezdés és a Ptk. 6:564. §-ának utaló szabálya folytán a jelen eljárásban alkalmazandó a Ptk. 6:534. §-a, az pedig lehetővé teszi az időmúlás figyelembevételét.

[12] Figyelembe vette, hogy összesen 1 hónap őrizet és előzetes letartóztatás miatt 1.500.000 forint tőkét és ennek 2020. február 24-től járó kamatait ítélte meg egy olyan ügyben a bíróság, melyben a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.740/2022/11/I. számú jogerős ítéletét a Kúria Pfv.VI.20.572/2023/8. számú ítéletével hatályában fenntartotta. Mivel a jelen esetben az előbb említett per alapját képező tényállás szerinti időtartamnál, azaz 1 hónapnál jóval többet töltött őrizetben és előzetes letartóztatásban a felperes, ezért az előzőekben kifejtettek alapján – a teljes időszakra, a felmentő határozat 2021. augusztusi jogerőre emelkedésekorai ár- és értékviszonyokból kiindulva – havi 1.200.000 forintot tartott az elsőfokú bíróság alkalmasnak a felperest az előzetes letartóztatás miatt ért nem vagyoni kár kompenzálására. A házi őrizetben töltött időszakban bekövetkezett nem vagyoni sérelem kompenzálására havi 500.000 forint sérelemdíjat talált alkalmasnak. Az alperes által idézett esetek a 2021. augusztusnál jóval korábbi ár- és értékviszonyokból kiindulva megállapított nem vagyoni kártérítéseket, illetve sérelemdíjakat tartalmaznak.

[13] Mindezek alapján az előzetes letartóztatásért 2011. október 25. és 2012. február 27. közti időre, azaz 4,1 hónapra 4.920.000 forintot állapított meg. A háziőrizetben töltött 2012. február 27. 2013. február 25. közti 1 éves időszakra 12×500.000 forintot, azaz 6.000.000 forintot állapított meg. A második 2015. július 9. és 2016. június 14. közötti előzetes letartóztatásra tekintettel pedig szintén havi 1.200.000 forintot figyelembe véve 11,2 hónapos időre 13.440.000 forint sérelemdíjat állapított meg.

[14] A felperes vagyoni kártalanítási igényei közül az elmaradt jövedelemmel összefüggően kifejtette, hogy nemcsak a Be. 845. § (2) bekezdésben felsorolt kényszerintézkedések hatálya alatt elmaradt jövedelem megtérítésére köteles az alperes, hanem a szabadságelvonás miatt annak eredményeként keletkezett kár egészének a

megtérítésére, amihez kapcsolódó időszak nem biztos, hogy egybeesik a szabadságelvonások végrehajtásának idejével. Ezt támasztja alá a kommentár is, mely szerint megtérítendő a jogtalan szabadságelvonás miatt felmerült kár, az elveszett kereset vagy más rendszeres jövedelem. Idézte a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.740/2022/11/I. számú ítéletének indokolását, mely szerint, ha a felperes a perben tudja igazolni, hogy a szabadságelvonás okozta a későbbi jövedelemkiesését, akkor ennek megtérítését a Be. 844. §, a 853. § (1)-(2) bekezdése, valamint a Ptk. 6:564. §-a és a 6:522. § (2) bekezdés b) pontja alapján követelheti.

[15] Az elsőfokú bíróság a felperes által hivatkozott kényszerintézkedések közül a 2011. október 25. és 28. közötti őrizetet, közvetlenül az ez utáni első, előzetes letartóztatásban töltött időt, az ezt követő háziőrizetet, valamint a második előzetes letartóztatásban töltött időt akként értékelte, hogy ezekben az időszakban a felperes pusztán a szóban forgó kényszerintézkedésekből levezethetően nem volt abban a helyzetben, hogy azt a határőr tevékenységet végezhesse, amit ellátott az őrizetbevételét megelőzően. A peresített időszakon kívüli időszakot illetően vizsgálta, hogy miként kell értékelni a felperes munkaviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetését, valamint azt, hogy pusztán a kényszerintézkedések milyen hatással voltak a jövedelem elmaradására.

[16] A beszerzett jegyzőkönyvekben foglaltakat, a tanúvallomásokat értékelve úgy foglalt állást, hogy a kihallgatott tanúk vallomása nem cáfolta a felperes határozott, egyértelmű állítását arról, hogy az őrizetben léte ideje alatt milyen munkáltatói ígéretek hangzottak el, amelyekre tekintettel a közös megegyezéssel megszüntetés mellett döntött. Azaz a tanúk nem tettek a felpereséhez hasonló, azzal ellentétes, határozott és egyértelmű nyilatkozatot arról, hogy a felperes által állítottak ne hangzottak volna el. személy³ tanúvallomásából kitűnően nem igazolódott, hogy abban az esetben, ha a felperes nem fogadja el a szolgálati viszony közös megegyezéssel történő megszüntetését, akkor az ellene pusztán a büntetőeljárás tényéből következően is meginduló fegyelmi eljárás eredményeként, más módon, de mindenképp megszűnt volna a munkaviszonya. A fegyelmi eljárást a tanúvallomásokból következően akkor is meg szokták indítani, ha a Be. 845. § (2) bekezdése szerinti kényszerintézkedésekre nem kerül sor, hanem csak büntetőeljárás indul az adott alkalmazottal szemben. Mindezek alapján a kényszerintézkedéseken kívüli időszakot úgy értékelte, hogy a felperes kára fele részben a kényszerintézkedésből, fele részben a büntetőeljárásból származott, ezért az alperest a felperes elmaradt jövedelmének felében kell a bíróságnak marasztalnia.

[17] Az előzőek figyelembevételével a jövedelemveszteségből származó kártalanításként összesen 4.718.035 forintot állapított meg.

[18] Mezőgazdasági termelés kieséséből eredő kártalanítás címén 2.129.400 forintot állapított meg a felperes javára, a felperes igényét ezen a címen ezt meghaladóan elutasította. A speciális étkezés költségére irányuló, valamint a tisztasági csomag címén előterjesztett igényt elutasította.

[19] Az ételmezési, tisztasági csomag küldési, utazási és telefonálási költségre alapított igénnyel összefüggően utalt arra, hogy a védekezésében megjelölt BH1998. 82 számú, valamint a BDT2015. 3282 számú eseti döntések nem tartalmaznak olyan következtetést, amely alátámasztaná, hogy a bírósági gyakorlatban egységesen nem állapítanak meg ezeken a

címeken kártalanítást az előzetes letartóztatásba helyezett személy részére. Az útiköltség és a telefonálási költség igénynek részben helyt adott, mivel ezek a kiadások nem merültek volna fel abban az esetben, ha a felperes nem kerül előzetes letartóztatásba. Az elsőfokú ítéletben levezetett számítások alapján útiköltség címén 95.418 forintot, telefonálás címén pedig 130.000 forintot ítél meg.

[20] A perköltségről pernyertesség-pervesztesség arányában rendelkezett, melyet 46,5-53,5%-ban állapított meg az alperes javára, annak figyelembe vételével, hogy a 67.490.701 forint tőkekövetelésből 31.337.435 forintot ítél meg.

[21] Az ítélet ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő, melyben kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélet részben változtassa meg és a sérelemdíj jogcímén megítélt összeget 30.000.000 forintra emelje fel, továbbá emelje fel a munkaviszonyból származó jövedelemvesztés címén megítélt 4.718.035 forintot 9.436.070 forintra.

[22] Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíjat eltúlzottan alacsony összegben határozta meg, álláspontja szerint ebben a formában nem tölti be a funkcióját, hiszen nem alkalmas az őt ért rendkívüli sérelem orvoslására.

[23] Kérte hangsúlyosan figyelembe venni, hogy nem lehet azonos a sérelemdíj a börtönből ki- és oda visszajáró notórius bűnelkövető esetében, mint egy feddhetetlen előéletű, ráadásul bűnüldözésben dolgozó, rendezett családi és anyagi körülmények között lévő személy esetében. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a felperes személyi körülményeit a keresetlevélben foglaltak alapján, a per folyamán történt meghallgatások alátámasztották azt is, hogy a szabadság elvonása milyen rendkívüli károkat okozott a felperesnek. Bár ezeket a körülményeket az ítélet indokolása részletesen tartalmazza, a megítélt összeg ehhez képest alacsony. Hangsúlyozta, hogy minden ügyben egyéniesítetten vizsgálni kell az eset konkrét körülményeit, mindezeket együttesen kell értékelni (Kúria Pfv.III.20.295/2016/7., Pfv.III.20.900/2019/6.). Nem kizárólag az előzetes letartóztatás miatti szabadságelvonással okozati összefüggésben felmerült hátrányokat kellett értékelni, hanem mindazokat a szempontokat is, amelyek nem az előzetes fogvatartáshoz kapcsolódnak, így például a büntetőeljárás, a büntetéssel való fenyegetettség szerepét is.

[24] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően az ár- és értékviszonyokat sem, amelyeket ugyanazon időszakban bekövetkezett hasonló jogsérelmek miatt megítélt nem vagyoni kártalanítási összegek tükröznek. Hivatkozott a 2006. évben elhíresült Burka-féle kártalanítási ügyre, amelyben jogerősen a bíróság majd 20 évvel ezelőtt 6 év fogvatartás miatt 25.000.000 forint kártalanítást ítél meg. A Kúria Pfv.III.29.038/2019/9. számú döntésében pedig 10 hónap előzetes letartóztatásért 15.000.000 forint kártalanítást ítél meg, amely időponttól legalább 50%-os volt az infláció. Álláspontja szerint a jelen ügghöz legközelebb eső döntés ez lenne azzal, hogy ezen összeget az inflációval lenne szükséges megemlíteni.

[25] Hivatkozott arra, hogy a szűkebb és tágabb családja is rendkívül sokat, maradandó, visszafordíthatatlan és reparálhatatlan károsodást szenvedett, amely tudat miatt az ő szenvedései megsokszorozódtak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte

kiemelten a felperes büntetlen előéletét, a rendezett családi körülményeit és a rendőri foglalkozást, ami miatt a felperest átlagon felüli sérelem érte. Mivel az elsőfokú bíróság az előzőekre tekintettel nem megfelelően állapította meg a sérelemdíj nagyságát, kérte annak felemelését.

[26] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett abban is, hogy a munkaviszony keretében elmaradt jövedelem tekintetében előterjesztett kereseti kérelemnek csak az 50%-át ítélte meg. A perbeli adatok alapján bizonyított, ha nem fogadta volna el a munkaviszony közös megegyezéssel megszüntetését, akkor is megszüntették volna a munkaviszonyát. Ezt igazolta a becsatolt személy5-féle munkaviszony megszüntetéséről szóló határozat is. személy5 ugyanezen tényállás alapján nem fogadta el a közös megegyezéssel megszüntetést, ezután haladéktalanul megszüntették a munkaviszonyát. Ezzel szemben nem értékelhető ellentétes bizonyítékként az alig emlékező, de elfogulatlan sem nevezhető rendőr tanúk vallomása.

[27] Az ítélet ellen az alperes is fellebbezést terjesztett elő. Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a sérelemdíj tekintetében a marasztalás összegének 12.000.000 forintra mérséklését, az elmaradt munkabér, az útiköltség és telefonálási költség iránti keresetek teljes elutasítását.

[28] Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy nem vitatta a felperest ért, a fogvatartással köztudomásúlag együtt járó sérelmeket, ezt meghaladóan azonban okszerűtlenül vette figyelembe az elsőfokú bíróság a felperes körülményeit a sérelemdíj megállapításánál. Kiemelte, hogy a büntetlen előélet nem érdem, hanem az egyén társadalmi létezésének normál állapota, emiatt többsérsélem a felperes javára nem értékelhető. Utalt arra, hogy a 9.Pf. tanács elsőfokú ítéletben idézett ítélete nem tükrözi a tényleges ítélkezési gyakorlatot. Ebben a kérdésben a Kúria nem foglalt állást. Érvelése szerint a családot, illetve a hozzátartozókat ért sérelmek sem vehetők figyelembe a sérelemdíj összegénél, figyelemmel arra, hogy a Be. 844. §-a szerint a kártalanítás a terheltnek jár és a Be. 853. § (2) bekezdése szerint a sérelemdíjra vonatkozó rendelkezéseket a Be.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Magától értetődik, hogy mindegyik felperesnek van családja, rokonsága, és az alkalmazott kényszerintézkedések hatással vannak a felperesek szűk környezetére. Ennek valamiféle visszahatása a terheltre elképzelhető, de nem bizonyítható. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság általános emberi tulajdonságokat, így a büntetlen előéletet, teljesen hétköznapi attribútumokat (család) kezel többsérsélem megállapítására alkalmas helyzetként, amivel az ítélkezési gyakorlattól pozitív irányú eltérést kívánta megindokolni.

[29] Sérelmezte, hogy a sérelemdíj büntető funkciójának az elsőfokú bíróság úgy tulajdonított jelentőséget, hogy nem indokolta meg az ezzel összefüggő alperesi ellenérveket.

[30] Nem vitatta, hogy a Ptk. 6:534. §-a bírói gyakorlatban korábban kimondott tétel normatív megfogalmazása (Kúria Pfv.VI.20.572/2023/8.), nem értett egyet azonban a valorizáció módjával és mértékével. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak tájékozódnia kellett volna a pénzromlás mértékéről, ami 2011. és 2021. között az augusztusi időarányosítást is figyelembe véve 25%. Hangsúlyozta, hogy az ellenkérelemben hivatkozott ítéletekben meghatározott kártalanítási összegek átlaga nem éri el a havi 500.000 forintot, ezt

a 25%-os inflációs adattal megnövelve 625.000 forint/hó összeget kapunk, ami alig több mint a fele az elsőfokú bíróság által megfelelőnek tekintett összegnek. Bár az ellenkérelemben hivatkozott ügyekben a felperesek nem rendőrök, és az ügyek régebbiek, azonban az azokat az ügyeket követő pénzromlás nem indokolta a bíróság által megállapított összegű sérelemdíjat.

[31] Meglátása szerint a felperes részére megítélt sérelemdíj olyan mértékben tér el az ítélezési gyakorlatnak nemhogy az átlagától, de még a többlétsérelemmel érintett ügyekben alkalmazott nagyobb összegű marasztalásoktól is, ami nem magyarázható az egyéniesítés követelményével. Hivatkozott az ár- értékviszonyok szempontjából releváns bírósági gyakorlat részeként a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.058/2019/3/II. számú ítéletével jogerőre emelkedett 2018. december 12-én kelt elsőfokú ítéletre, amelyben a 4 éves fogvatartást elszenvedett felperesnek 20.000.000 forint nem vagyoni kártalanítást állapítottak meg, ez kerekítve mindössze 420.000 forint havonta. A 9.Pf.20.039/2022/6. számú ítéletben a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 6,5 hónapot előzetes letartóztatásban töltő felperes részére első fokon megítélt 1.200.000 forint kártalanítást helybenhagyta. Ez az összeg 185.000 forint havi összegnek felel meg. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 2024. február 13-án kelt 56.Pf.636.350/2023/4. számú ítéletére, melyben a bíróság 270 nap előzetes fogvatartást és 61 nap bünyügyi felügyeletet elszenvedett felperesek részére a kártalanítási összeget a kényszerintézkedéssel együtt járó köztudomású sérelmek alapján havi 150.000 forintban állapította meg, az egyik felperesnél – akinél bizonyítottan találta a fogvatartás során bekövetkezett fogyást és pszichés sérelmeket – havi 300.000 forintban. Az elsőfokú bíróság 2024. január 25-én kelt, 41.Pf.635.533/2023/3. számú ítélettel helybenhagyott ítéletében 819 nap előzetes fogvatartást elszenvedett felperes javára 5.733.000 forint sérelemdíjat állapított meg (210.000 forint/hó). Álláspontja szerint az előző példák alapján a bírósági gyakorlat jóval alacsonyabb összegű kártalanítást tart alkalmasnak és elegendőnek, mint amit az elsőfokú bíróság megítélt.

[32] Eltűlzott a háziőrizettel érintett 12 hónapra havi 500.000 forint megállapítása is. Az arányosítási módszerrel összefüggően utalt a Be. 845/A. § (1) bekezdés a) pontjára, melynél három napi bünyügyi felügyeletben töltött idő felel meg 1 napi letartóztatásban töltött időnek. Havi 625.000 forint/hó összeget elfogadva, a háziőrizetet 4 hónap letartóztatásként átszámolva, a felperes 15 hónapnyi előzetes letartóztatása és háziőrizete körülbelül 19 hónapnyi letartóztatásnak felel meg, ez kerekítve 625.000 forint/hó összeggel felszorozást követően 12.000.000 forint.

[33] Kifejtette, hogy a felmentő ítélet utáni pénzromlást a késedelmi kamat hivatott kompenzálni, ennek további valorizálása káronszerzéshez vezetne. Hivatkozott a BH2022. 152 számú döntésre, melyben kifejtette a bíróság, hogy az inflációs hatás – amely nemcsak a jogviszony alanyait, hanem mindenkit érint – önmagában nem ad jogalapot a járadék összegének felemelésére, jogszabály pedig úgynevezett indexálási kötelezettséget nem ír elő. Utalt arra, hogy a 34/1992. (VI. 1.) AB határozat a bírósággal szembeni általános elvárásként fogalmazza meg a társadalom teherbíró képességéhez igazodó arányos és mértéktartó összeg megítélését. A BDT2015. 3282 számú közétett döntvény szerint a sérelemdíj meghatározásakor a konkrét ügy körülményei és a károsultat ért, bizonyított hátrányok mellett figyelemmel kell lenni a sérelem bekövetkezésének időpontjában irányadó ár- és értékviszonyokra, a társadalom teherbíró képességére egyaránt. A kártalanítás révén nem kerülhet előnyösebb vagyoni helyzetbe az ár- értékviszonyokban bekövetkezett hátrányos

változást szintén elszenvedő többi állampolgárhoz képest a kártalanításra jogosult (káronszerzés tilalma).

[34] Vitatta a vagyoni kártérítésként megítélt elmaradt munkabért. Álláspontja szerint a felperesnek elmaradt munkabér címén nem jár kártalanítás, mert a kényszerintézkedések és szolgálati viszony megszüntetése között nincs okozati összefüggés. Nincs jelentősége annak, hogy a feleket mi vezette a szolgálati viszony közös megegyezéssel történő megszüntetésében, jelentősége csak annak a ténynek van, hogy a felek azt ezen a jogcímen megszüntették. Mivel a felperes munkalehetősége ebből a tényből következően 2011. október 25-én megszűnt, a 2011. október 28-án elrendelt előzetes letartóztatás nem eredményezhette a felperes e jövedelmének az elmaradását. A tanúbizonyítás egyebekben nem támasztotta alá azt a felperesi előadást, miszerint több havi végkielégítést ajánlottak fel a felperesnek, azt ígérték, hogy megtarthatja a rangját és a beosztását és bármikor visszamehet dolgozni a fegyveres testülethez. Utalt arra is, hogy a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 64. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogyha valakinek a szolgálati viszonyát közös megegyezéssel szüntették meg, milyen feltételekkel vehető vissza kérelmére a hivatásos állományba. Ha tehát a tanúk erről a felperest tájékoztatták, azzal nem a felperest kecsegtették előnyökkel, hanem a tájékoztatási és együttműködési kötelezettségüknek tettek eleget.

[35] Kétségtelen, hogy az útiköltség és a telefonálási költség nem merült volna fel, ha a felperes nem kerül előzetes letartóztatásba, azonban az alperes nem ezért, hanem azért kérte a kereset elutasítását, mert az adott költségátétel nem a felperes vagyonában okozott értékcsökkenést. Hangsúlyozta, hogy a kártalanítás a terheltnek jár.

[36] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes fellebbezésével érintett részben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, mivel az elsőfokú bíróság ebben a részben megalapozottan döntött. Az alperes fellebbezésében meghatározott összeg alkalmatlan lenne a sérelemdíj funkciójának betöltésére. Az a körülmény, hogy az utazási költségek nem a felperesnél, hanem családjánál merülnek fel, a töretlen bírói gyakorlat alapján nem mentesíti az alperest a kártalanítás alól, de ha a házassági vagyoni jog intézményére tekintünk, akkor nyilvánvaló, hogy ez a kár a felperest érte, és annak megtérítésére is ő jogosult.

[37] A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése részben alapos.

[38] Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelemdíj igényről hozott, az alperest 12.000.000 forint és kamataiban marasztaló, illetve 30.000.000 forintot meghaladóan a keresetet elutasító rendelkezése; az alperest 2.129.400 forint és kamataiban mezőgazdasági jövedelemveszteség címén marasztaló, és ezt meghaladóan a keresetet elutasító rendelkezése; a munkajövedelem iránti igény tekintetében 9.436.075 forintot meghaladóan a keresetet elutasító rendelkezése; az élelmiszer, ruházati és tisztasági csomagok iránti igényt elutasító, az utazási és telefonálási költségigényt 130.000 forintot meghaladóan elutasító rendelkezése.

[39] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság sérelemdíjról hozott döntésével és nagyjából annak indokaival is egyetértett.

[40] Az ítéltáblának arról kellett döntenie, hogy indokolt-e a fellebbezésekben előadott okokból az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított sérelemdíj felülmérlegelése, leszállítása vagy felemelése.

[41] Az ítéltábla a felek által hivatkozott eseti döntésekkel összefüggően azt emeli ki – figyelemmel a BH2022. 123 számon közzétett eseti döntésére is –, hogy a fogvatartás idejére tekintettel látszólag összehasonlításra alkalmas kártalanítási ügyekben hozott döntéseket sem lehet automatikusan alapul venni. Az egyéni körülmények, az ebből fakadó hátrányok különbözősége alapot adhat az eltérő mértékű sérelemdíj megállapítására. A kártalanítási ügyeknél ezért a fogvatartás időtartama csak a megítélt sérelemdíj nagyságrendjével összefüggően értékelhető. A napi, havi összegek nem képesek továbbá minden esetben kifejezni azokat a hátrányokat és sérelmeket, amelyek nagysága nem a fogvatartásban eltöltött időtartamtól függ, hanem a fogvatartás maradandó következményeiként jelentkeznek, és amelyek hosszabb fogvatartás esetén akár súlyosabbak is lehetnek.

[42] Az ítéltábla ezért csupán megjegyzi, hogy a felperes fellebbezésében hivatkozott 2006-os Burka-ügyben megállapított kártalanítás a perbelitől jelentősen eltérő tényálláson és ár-érték viszonyokon alapult. Az alperes fellebbezésében felsorolt ítéltáblai gyakorlatot tükröző ügyekben megállapított kártalanítási összegek szintén a perbelihez képest korábbi időszak értékviszonyai között, nem a perbelihez hasonló, rendőrt érintő, jelentős hosszúságú alaptalan szabadságelvonás alapján születtek. A fellebbezésekben megjelölt másodfokú ítéletek közül az 5.Pf.20.058/2019/3/II. számú ítéltáblai határozattal elbírált ügyben a megítélt nem vagyoni kártérítés első fokon jogerőre emelkedett. A 9.Pf.20.039/2022/6. számú ítélettel elbírált ügyben megítélt összegnél pedig nem hagyható figyelmen kívül az, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a sérelemdíj felemelésére irányuló fellebbezés indokainak korlátai (Pp. 571. §) között bírálta felül. Nem vonható le abból így olyan következtetés, hogy az ítéltáblai gyakorlat szerint a 2022. évi ár-érték viszonyok mellett a havi 185.000 forint összegű marasztalás alkalmas az alaptalan fogvatartás miatt bekövetkezett sérelmek kompenzálására. A felperes által hivatkozott kúriai ügyben (Kúria Pfv.III.29.038/2019/9.) a fogvatartás munkaképtelenséget előidéző egészségkárosodással járt, ami a perbeli ügy tényállásától szintén jelentősen eltérő sérelem.

[43] Az elsőfokú bíróság a kártalanításként megítélt sérelemdíj megállapításánál irányadó szempontokat nagyjából a jogszabályoknak és a bírósági gyakorlatnak megfelelően, a Be 844. §-ával, 853. § (1) bekezdés b) pontjával, a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésével összhangban vette számba és mérlegelte. Értékelte a fogvatartás időtartamát, a felperes nem vitatott személyi körülményeit, a fogvatartást megelőző életvitelét. Figyelembe vette a jogerős felmentő ítélet idején irányadó ár-érték viszonyokat, a felperes által előadott – őt közvetlenül, illetve környezetén (családján) keresztül közvetve, illetve rendőrként, valamint a

fogvatartással először szembesülő személyként ért – az alaptalan szabadság elvonás és korlátozás miatt köztudomású hátrányként elfogadható sérelmeket. Az elsőfokú bíróság nem a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésének megfelelően egy összegben, a fogvatartással okozott nem vagyoni sérelmeket összességében számba véve, hanem havi tételek alapján állapította meg a sérelemdíj összegét, ez azonban nem vezetett olyan eredményre, ami aránytalan lenne a felperest az alaptalan szabadságelvonás, korlátozás miatt bizonyítottan ért sérelmekkel. Utalt továbbá a sérelemdíj büntetőfunkciójára is, amely felróhatóság hiányában nem értékelhető a kártalanítás során, a megítélt összeg azonban nem tükrözi azt, hogy ennek a szempontnak a figyelembe vétele aránytalanságot idézett volna elő.

[44] Az alperes fellebbezésében foglaltak alapján a megállapított sérelemdíj leszállítására nem volt indok.

[45] A büntetlen előélet önmagában nem ad alapot a sérelemdíj emeltebb összegének megállapítására, azonban az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül értékelte azt nagyobb súllyal, hogy a felperes a büntetlen előéletéből következően a börtönviszonyokkal először szembesült, így a korábbi rendezett családi, és társadalmi életviszonyaiban jelentősebb negatív változást okozott a fogvatartás.

[46] Kétségtelen, hogy a bírói gyakorlat szerint a közeli hozzátartozót ért sérelemre a jogosult nem alapíthat kártalanítási igényt. A felperes azonban alappal hivatkozhatott a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján a sértettet és a környezetet ért hatásként arra a lelki megterhelésre, sérelemre, amit a hozzátartozói által elszenvedett jelentős sérelmek jellegéből következően, az ezek miatti aggodás, tehetetlenség érzés, szégyenérzet okán neki kellett átélnie. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperesnek az előzetes letartóztatás elrendelésekor két három évnél fiatalabb kiskorú gyermeke volt, akikért a felperes – életkoruknál fogva – jobban aggódhatott a fogvatartása alatt. A gyermekek életkorára, lakóhelyüktől való távolságra is tekintettel a kapcsolattartás nehezítettsége, különösen a második előzetes letartóztatás idején, fokozottabban jelentkezhetett. Ennek, valamint az iskolás fiát ért fenyegetésnek a hatása a felperest jobban megviselhette. Nem volt szükség ezért annak bizonyítására, hogy a felperes által előadott, a felperes környezetét, családját ért nem vitatott sérelmek rá visszahatottak.

[47] Az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj nagysága nem alkalmas olyan következtetés levonására sem, hogy az a társadalom teherbíró képességét meghaladná. Az alperes alaptalanul hivatkozott káronszerzésre, mindenki által viselt kedvezőtlen árváltozásra. A felperes ugyanis – más károsultakkal szemben – a Be. 853. § (3) bekezdés b) pontjára figyelemmel nem jogosult késedelmi kamatra a károsodás, az őt ért sérelmek bekövetkezésének időpontjától.

[48] Az elsőfokú bíróságnak nem kellett a 2014-es értékviszonyok alapján meghatároznia a kártalanítási összeget, és azt infláció alapján indexálni, a 2021-es értékviszonyokhoz

hozzaigazítani. Az elsőfokú bíróság ilyen számítást nem is végzett, az alperes ezért alaptalanul támadta a megállapított összeget a valorizáció módjára, mértékére hivatkozva.

[49] Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § szerinti jogszerű mérlegelés keretei között maradvá arányosította az előzetes letartóztatás és a házi őrizet időtartamáért megállapított sérelemdíjat. Az alperes maga is hivatkozott arra ellenkérelmében, hogy az előzetes letartóztatás idejének felével, harmadával számított arányosítás a bírósági gyakorlatnak megfelel. A Be. 845/A. § (1) bekezdés a) pontja 2024. március 1. napjától hatályos, így a jelen ügyben nem kellett alkalmazni.

[50] A felperes által előadott okokból sem volt alap a sérelemdíj felemelésére.

[51] Az elsőfokú bíróság a felperes által előadott sérelmeket, a felperes korábbi rendezett családi, társadalmi viszonyait, a felperest családján keresztül ért, köztudomásúként értékelhető, illetve nem vitatott sérelmeket figyelembe vette. A felperes ezt meghaladó hátrányokat nem bizonyított. Az elsőfokú bíróság kellő súllyal értékelte a felperes rendőri mivoltából származó többlethátrányokat is a börtönviszonyokkal összefüggően, és a börtönviszonyok, a bezártság, a személyi szabadság hosszabb tartamú korlátozása miatt felmerülő köztudomású pszichés, fizikai terhelést is. A felperes fellebbezésében sem hivatkozott olyan konkrét, bizonyított sérelemre, amit az elsőfokú bíróság elmulasztott rendkívüli sérelemnek értékelni, és amire tekintettel a megállapított sérelemdíj aránytalan és alkalmatlan a felperest ért sérelmek hozzávetőleges kompenzációjára. Az elsőfokú bíróság kellően figyelembe vette, hogy a felperes magán- és családi életébe jelentős beavatkozás történt az utólag alaptalannak minősülő szabadság elvonással és korlátozással. A felperes keresetében előadottak szerint ugyanakkor az enyhébb kényszerintézkedésnek köszönhetően, családi, baráti kapcsolatai kezdtek helyreállni az első előzetes letartóztatás négy hónapját követően. A felperes házastársaként meghallgatott tanú sem számolt be a családi kapcsolatokban bekövetkezett maradandó, rendkívüli sérelemről. A felperest bizonyított egészségkárosodás nem érte a fogvatartás miatt.

[52] Az elsőfokú bíróság a Be. 853. § (1) bekezdés helyes alkalmazásával hagyta figyelmen kívül a büntetőeljárás, büntetéssel való fenyegetettség szerepét, valamint azokat a nem vagyoni sérelmeket, amelyek a büntetőeljárással, hírének elterjedésével függtek össze.

[53] Mindezekre tekintettel a szabadság elvonás és korlátozás időtartamát, a felperes sérelmeit, különösen a rendőri mivoltából származó börtönviszonyok közötti nehézségeket, a családi és magánélet sérelmeit és a 2021. év eleji ár- és értékviszonyokat, valamint a hasonló ügyekben kialakult bírósági gyakorlatot együttesen értékelve az ítéltábla nem látott alapot a bíróság által megállapított közel 25.000.000 forint sérelemdíj felülmérlegelésére. Az ítéltábla megjegyzi, hogy ez az összeg nagyságrendileg arányban áll hasonló ügyben, szintén rendőrrel szemben elrendelt alaptalan szabadságelvonás miatt megállapított sérelemdíj mértékével is (Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.199/2024/5.).

[54] Nem értett egyet azonban az ítéltábla az elmaradt munkajövedelemről és az utazási, valamint telefon költségről hozott elsőfokú bírósági döntéssel.

[55] Az ítéltábla kiemeli, hogy a Be. 844. §-a értelmében a kártalanítás kizárólag a szabadság korlátozásának, illetve elvonásának ténye és tartama miatti hátrányok orvoslására szolgál. Az alaptalan büntetőeljárás miatt keletkező károk kártalanításként ezért nem érvényesíthetők. A felperes maga is akként nyilatkozott több perfelvételi nyilatkozatában (keresetlevél 9. oldal, válaszirat 4., 9. oldal), hogy a szolgálati jogviszony közös megegyezéssel megszüntetését nem önszántából, hanem a büntetőeljárás miatt, felettese nyomására írta alá. Ebből pedig az következett, hogy a felperes maga is a büntetőeljárással, illetve felettese nyomásával hozta okozati összefüggésbe a közös megegyezésből eredő keresetvesztését, nem pedig a fogvatartással. Sem a büntetőeljárás, sem a felettes nyomása nem alapoz meg azonban kártalanítást. A Be. 844. § alapján ezért a felperes szolgálati jogviszony megszűnéséből eredően elmaradt munkajövedelme kártalanításként nem volt alappal érvényesíthető.

[56] A Be. 844. §-a alapján kártalanítási igény kizárólag a terheltet ért kár miatt érvényesíthető. Az alperes helyesen, a BH1998. 82 és a BDT2015. 3282 számú jogesetekkel alátámasztott bírósági gyakorlattal összhangban hivatkozott ezért arra, hogy a hozzátartozó kiadásai telefon költség, útiköltség címén kártalanítást nem alapoznak meg. A felperes fellebbezési ellenkérelmében csupán általánosságban hivatkozott házastársi közös vagyona, ezzel összefüggően az igényelt költségeket érintő konkrét tényeket nem adott elő. Az ítéltábla megjegyzi, hogy a közös vagyon figyelembevétele esetén a peradatok alapján az sem állapítható meg, hogy a felperes fogvatartása miatt a felperesnek és házastársának mekkora többletköltsége keletkezett telefonálásból, illetve utazásokból, ahhoz a költséghez képest, ami felperes fogvatartása hiányában rendszeresen felmerült.

[57] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a munkajövedelem, illetve a telefon, útiköltség tekintetében a keresetet elutasította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[58] Az alperes fellebbezése részben eredményes volt. A megváltozott pernyertesség-pervesztességre és a Pp. 83. § (2), (3) bekezdésére tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság perköltség rendelkezéseit is megváltoztatta a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a következők szerint.

[59] A felperes sérelemdíj igénye nem volt nyilvánvalóan eltúlzott, a sérelemdíj összege bírósági mérlegelésen alapult, ezért a sérelemdíj tekintetében a pernyertesség-pervesztesség arányát a Pp. 83. § (3) bekezdése alapján kellett figyelembe venni. A felperesnek járó

perköltség, valamint a pernyertesség-pervesztesség arányának megállapítása során ezért nem az elsőfokú bíróság által megállapított 67.409.701 forintos pertárgyértéket kellett összevetni a megítélt összeggel, hanem a 45.000.000 forintos sérelemdíj igényből csak a megítélt 24.360.000 forint, (összesen tehát 46.770.000 forintos pertárgyérték) volt a perköltség számításnál figyelembe vehető. Mindezekre tekintettel a pernyertesség-pervesztesség aránya első fokon az alperesi fellebbezés részbeni eredményességét is figyelembe véve helyesen 55-45% volt a felperes javára. A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 3. § (2) bekezdése alapján figyelembe vehető pertárgyérték pedig 46.770.000 forint volt. Az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a felperes javára megállapítható ügyvédi munkadíj 1.603.100 forint + áfa, az alperes javára megállapítható jogtanácsosi díj 1.603.100 forint volt. A két összeg pernyertesség-pervesztesség arányában történő beszámítása folytán a felperes 160.310 forint + áfa ügyvédi munkadíjra tarthatott igényt. A szakértői díj a mezőgazdasági jövedelemvesztés iránti fellebbezésekkel nem támadott igénnyel összefüggően merült fel, így annak alperes által fizetendő összege változatlanul 67.433 forint volt. Mindezekre tekintettel az elsőfokú perköltséget részben megváltoztatva az ítéltábla rendelkező részben foglaltak szerint 160.310 forint + áfa ügyvédi munkadíjból, valamint 67.433 forint szakértői díjból álló elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. A megváltozott pernyertességre figyelemmel a Pp. 102. § (1) bekezdése és (6) bekezdése alapján határozott a felperes által fizetendő kereseti illeték felemeléséről, valamint arról, hogy a fennmaradt kereseti illetéket az állam viseli.

[60] A másodfokú eljárásban a felperes és az alperes pernyertessége közel egyenlő volt, ezért a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján az ítéltábla akként rendelkezett, hogy a peres felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik. A felperest a Pp. 102. § (1) bekezdés alapján kötelezte az egyenlő arányú pernyertesség-pervesztességre figyelemmel a feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2025. február 18.

Dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Szabó Csilla s.

bíró